מסורת הש"ס

א) תמורה כ א, ב) שם ע"ב, ג) שם יט ב, ד) ע"ש כ א.

עין משפט נר מצוה

מב א מיי' פרק א מתמורה הלכ"א:

מג ב מיי' פרק ד מפסה"מ הל"ו:

מד ג מיי' פרק ה מערכין הל"ט:

נוסחת הבבלי

(א) ר"ח בשם ר' אחא תפתר כו': (ב) ובה"מ כו' הבית ועוד מן הבא הומירו תמימין ימכרו לגבי מזבח ובה"מ לא יצאו לחולין היאך קדשי מזבח חלין על קדשי בדה"ב בעלי מומין קדושת כו': (ג) דתני אשם כו' שתים יצא בן שנה כו' יצא א"ר יוחנן ר"י ור"ש אמרו כו' רואה אני כו' בפסח שמא הקדש כו' פסח בא שלמים ואיני רואה את דברי ר"ש באשם שמא הקדש אשם בא עולה א"ר בון אם הקדש כו' אם הקדש אשם כו' הקדש דמים קדש כו' הקדיש גופו קדש ר' זעירא בשם ריש לקיש כו' ישראל איש איש כו' ר"י בי ר"א שאל כו': (ד) ר"א דבר פלא ביניהון: (ה) ור' בון הוו יתבין כו' שאינה ראויה כו' רבי יינו כו':

הגהות הגר"א

[א] ה"ג ר"ח בשם ר' אחא תיפתר שהוממו ופדאן. וה"פ אף אם תשוה קדשי בד"ה למתני' הנ"ל היינו באותן שקודם פדיה עכ"פ הוממו וכהי דכבעלי מומין דקדשי מזבח בעינן שקדם מום קבוע להקדשן אבל הוממו קודם פדיה אסורין אף לאחר פדיה כדתני בסיפא הכא בבד"ה אף שהוממו קודם פדיה מותרין לאחר פדיה טולדן וחלבן אבל לא בנפדין תמימים: [ב] ה"ג מתני' אמרה כן ולדן וחלבן אסור לאחר פדיונן משא"כ בקדשי בד"ה. ר' חזקי' כו'. וכ"ה במשנה תמורה (לא:) ועי' בקי"ע: [ג] נ"ל תיפתר לגזה ולעבודה כו': [ד] ה"ג אשם בן שנה והביא בן שתים והביא בן שנה כשר אלא שלא עלו לבעלים לשם חובה. רש"א כל עצמן אינו קדוש כו': [ה] נ"ל מה פליגי הכן אמר כו' כלומר באיזה סברא פליגי ר"ש ורבי דאמר אין אני רואה וקאי אדסמיך ליה דמסיק דשפיר לא שייך פלוגתא דר' אלא אפסח ומפ' פלוגתייהו בהדיא: [ו] מימרא המתחלת תגריא בשם ר' יוחנן עד וקשיא בדא כתיב והעמיד והעריך הכתובה דף יג ע"א שייכא כאן כנ"ל:

תורה אור השלם

1. דַּבֵּר אֶל אַהֲרֹן וְאֶל בָּנָיו וְאֶל כָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אִישׁ אִישׁ מִבֵּית יִשְׂרָאֵל וּמִן הַגֵּר בְּיִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יַקְרִיב קָרְבָּנוֹ לְכָל נִדְרֵיהֶם וּלְכָל נִדְבוֹתָם אֲשֶׁר יַקְרִיבוּ לַיי לְעֹלָה:
2. לִרְצֹנְכֶם תָּמִים זָכָר בַּבָּקָר בַּכְּשָׂבִים וּבָעִזִּים: ויקרא כב יח, יט

(א)רב חזקיה בשם רב חסדא תיפתר [א]שפראן תמימין והוממו רבי יוסה בשם רב חסדא מתני' אמרה כן ולדן וחלבן אסור לאחר פריונן [ב]רבי חזקיה בשם רבי יוסה קדשי בדק הבית שפראן תמימין יצאו לחולין (ב)אין תימר לא יצאו לחולין היאך קדשי מזבח חלין על קדשי בדק הבית בעלי מומין קדשי מזבח חלה עליהן ליירה מילה [ג]לגיזה ולעבודה הפריש א) נקבה לעולתו ולפסחו ולאשמו א עושה תמורה ר"ש אומר לעולתו עושה תמורה לפסחו ולאשמו אינו עושה תמורה רבי ב) שמעון בן יהודה אומר משום ר"ש לעולתו ולפסחו ולאשמו אינו עושה תמורה אמר רבי יוחנן טעמא דר"ש שכן מצינו נקבה בעוף כשירה לבא עולה וא"ר יוחנן טעמא דר"ש בן יהודה אם מין במינו הוא חלוק עליו כ"ש מין בשאינו מינו איזהו מין במינו שהוא חלוק עליו כהדא (ג)דתני ג) [ד]אשם בן שנה והביא בן שתים (יצא) בן שתים והביא בן שלש לא יצא (רבי שמעון אומר ב כל עצמן אינן קדושים) א"ר ד) יוחנן ר"ש ור' יהושע שניהם אמרו ג דבר אחד כמה דר' יהושע אמר נקבה לעולה לא קידשה אלא הקדש דמים כן ר"ש אמר נקבה לעולה לא קידשה אלא הקדש דמים אין תימר קדשה קדושת הגוף ירעו אמר ר' אני רואה את דברי ר"ש בפסח (שמא הקדש) שהמותר פסח בא שלמים ולימא אין אני רואה דברי ר"ש באשם (שמא הקדש) שהמותר אשם בא עולה אמר רבי אבין אם הקדיש פסח בא שלמים גופו קרב שלמים אם הקדיש אשם בא עולה אין גופו קרב עולה [ה]מהו כדון ההין אמר הקדש דמים (קדוש) הקדיש וההן אמר הקדש גופו (קדוש) הקדיש: [ו]ר' זעירא בשם ר"ש בן לקיש טעמא דרבי יהושע [1]דבר אל אהרן ואל בניו ואל כל בני ישראל ואמרת אליהם איש איש מבית ישראל וגו' אשר יקריב לה' לעולה הכל קרב לעולה לרצונכם תמים זכר מנין אפילו נקבות ת"ל [2]בבקר לרבות את נקבות רבי יצחק בי ר"א שאל כתיב זכר ואת אמרת בבקר לרבות את הנקבות ודכוות' כתיב תמים ואת אמרת בבקר לרבות בעלי מומין מה ביניהון (ד)רב אמר שבטא דכדכדא ביניהן: ר"א אומר ימכרו כו' המין: ר' אבהו בשם ר"ש בן לקיש טעמא דר"א [1]דבר אל אהרן ואל בניו וגו' אשר יקריבו לה' לעולה הכל קרב עולה לרצונכם תמים זכר יכול אפילו עופות ת"ל [2]בבקר ולא עופות רבי ירמיה ור' (ה)בון בר חייה הוון יתיבון ואמרין תמן אמר ר' יוחנן טעמא דר' שמעון שכן נקבה שבעוף כשירה לבא עולה וכא אמר הכין א"ר

תמימים אפילו לאחר פדיונן אסור: **תיפתר.** הא דקאמר ר' יוחנן שפודין תמימין ואח"כ הוממו יוצאין לחולין וקמ"ל אע"ג דבשעת פדיון תמימין היו יוצאין לחולין ופי' הרא"פ בזה אינו מחוור כלל: **מתניתא.** בפ"ז דתמורה אמרה כן דתנן התם יש בקדשי מזבח וולדן וחלבן אסור לאחר פדיונן משא"כ בקדשי בדק הבית והיינו כשקדם הקדשן למומן ה"נ אם נפדו תמימים והוממו יוצאין לחולין: **אין תימר וכו'.** דאם נאמר לא יצאו לחולין א"כ לעולם בקדושת בדק הבית קיימין איך תנן במתני' לר"א זכרים שהוקדשו לבד"ה ימכרו לצרכי זבחי עולות: **בעלי מומין.** המקדיש בעלי מומין למזבח אע"ג שהוא עובר משום חמשה שמות מ"מ קדושת מזבח חל עליהן: **ליידה מילה.** לאיזה דבר חל עליהן קדושת המזבח: **ומשני לגיזה ועבודה.** דאילו קדשי בדק הבית מותרין בגיזה ועבודה וקדשי מזבח אסורין: **לעולתו לפסחו ולאשמו.** ואלו אינן באין אלא זכרים: **שכן מצינו עולת נקבה בעוף כשרה.** דאמר מר תמות וזכרות בבהמה ואין תמות וזכרות בעוף הלכך חל עליה שם עולה שתרעה ותעשה תמורה: **ואר"י טעמא דר"ש.** אליבא דרשב"י: **אם מין במינו הוא חלוק עליו.** אפי' באיל גופיה שמביא לאשם אם שינה אינו חל עליו שם אשם כדמסיק כ"ש אם מקדיש נקבה לאשם שאינו קדוש: **ה"ג הביא בן שתים לא יצא.** וכ"ה בבבלי וברמב"ם: **כן ר"ש אמר.** לשיטת ר"ש בן יהודה דכל מידי דלא חזי ליה לגופיה לא נחתי ליה קדושת הגוף ואפילו עולה הלכך אין צריכין לרעות אלא ימכרו מיד לצרכי אותו המין ואינן עושין תמורה: **ה"ג א"ר אין אני רואה וכו'.** וכ"ה בבבלי: **שמא הקדש פסח בא שלמים.** שכן מותר פסח קרב שלמים ושלמים באין נקבה ואע"ג דהך נקבה לא קרבה שלמים אפי' לאחר הפסח אלא תרעה מיהו שם שלמים עלה ונחתא לה קדושת הגוף: **ופריך ולימא ולא ארצה דבריו של ר"ש באשם.** הואיל ומותר אשם קרב עולה ואישתכח דהך נקבה דאשם עולה היא ומיקדש קדושת הגוף: **גופו קרב שלמים.** הפסח עצמו לאחר הפסח קרב שלמים הלכך חל עליו שם שלמים: **אין גופו קרב עולה.** אלא ירעה עד שיסתאב ודמיו יפלו לנדבה לקיץ המזבח: **מאי כדון.** במאי פליגי ת"ק ור"ש ודברי הרא"פ בזה אין נראין: **הכן אמר וכו'.** ת"ק סבר קדושת דמים קדש אפי' אינו אלא קדושת דמים עושה תמורה דמגו דנחתא ליה קדושת דמים קדוש נמי קדושת הגוף ור"ש סבר דוקא אם קדש קדושת הגוף מתחילה הוא דקדש לרעיי' ולתמורה אבל קדושת דמים לא דלא אמרינן מגו: **איש איש מבית ישראל.** ומן הגר בישראל אשר יקריב קרבנו לכל נדריהם ולכל נדבותם אשר יקריבו לה' לעולה: **הכל קרב לעולה.** כל מה שהם נודרים ומתנדבים מדברים אשר יקריבו לה' אפי' יינות ושמנים וסלתות יהיה לעולה: **ואת אמרת בבקר לרבות נקבות.** בתמיה לא לכתוב זכר ולא בבקר: **ומשני ודכוותה כתיב תמים.** דכתיב תמים זכר ולאפ"ה קדש לדמי דתנן המקדיש בעלי מומין למזבח אף על פי שהוא עובר בלא תעשה מה שעשה עשוי דכתיב ולנדר לא ירצה לנוי הוא דלא מרצה הא מיקדש קדשי לדמי ה"נ לכתחילה לא יקדיש נקבה מיהו אי מיקדש קדשי לעולה קדשי לדמי: **מה ביניהון.** מאי איכא בין ר"ע לרבי פפיים: **שיבטא דכדכדא ביניהון.** וכדכד היינו עץ שיש לאורגים שראשו חד ומעבירו על השתי כשהוא מתוח לפניו ותוקע בו החוטין ומקרב המבדילין בין שני חוטין העליונים והתחתונים ומיד נוחים להתפרק ונפתח שער לירות בו חוט הערב וקאמר רב שיש הפרש גדול ביניהם דהא דקאמר ר' פפיים שהמקדיש בפירוש כדברי ר"א היינו שמקדיש בפירוש לבד"ה אבל הקדיש סתם כר"י ור"ע סובר שסתם הקדשות לבדק הבית א"נ ה"ק כשם שהכדכד מקרב המבדילין כך קרובים דברי ר"פ ור' עקיבא דהמקדיש בפירוש היינו שפירש נכסי ובהמה וכדפרישית במתני' ואפשר לומר דאף ר"ע מודה בזה ורא"פ פי' בענין אחר ודבריו תמוהים ע"ש: **הכל קרב עולה.** כל מה שנודרים ונודבים מדברים אשר יקריבו לה' אפי' יינות ושמנים וסלתות יהיו לעולה: **יכול אפי' עופות.** יקריב כדמיהן או אם הקדיש עוף יקריבנה עולה: **ת"ל בבקר.** הא אינו מקריב בכל מה שמתנדב אלא עולת בהמה בלבד: **תמן אר"י וכו'.** אהא דאר"ש המפריש נקבה לעולה עושה תמורה קאי דהיינו טעמא לפי שמצינו נקבה בעולת העוף נחתי לה קדושת הגוף ועושה תמורה: **והכא הוא אמר הכין.** דהמקדיש עופות ימכרו שמעינן דלא נחתי להו קדושת הגוף דאל"כ אסורין למכור:

תקלין חדתין

שם דבעלי מומין למזבח חמירי מתמימין דבד"ה ומה דאמר בבעלי מומין דמזבח בלא פדיון בבד"ה שרי בתמימין אף בלא פדיון ומינה מוכח הא דקתני במתני' שם גבי קדשי בעלי מומין דמזבח לאחר פדייה דוולדן וחלבן מותר. ה"נ בקדשי בד"ה אף תמימין שרי עכ"פ לאחר פדיון ומכ"ש התם מתני' וולדן וחלבן מותר לאחר פדייה משום דבעלי מומין דקדשי מזבח בעלי מומין שוין עם תמימים דבד"ה ידאי ולא חמיר בע"מ דקדשי מזבח מתמימין דבד"ה ודחי סייעתיה. וה"ג **ספתר שהוממו ופדאן.** כלומר גם שתשוה קדשי בד"ה למתני' הנ"ל היינו באותן שקודם פדייה עכ"פ הוממו והכי דבבעלי מומין דקדשי מזבח בעינן שקדם מום קבוע להקדשן אבל הוממו קודם פדייה אסורין אף לאחר פדייה כדתני בסיפא הכא בבד"ה אף שהוממו קודם פדייה מותרין לאחר פדייה בוולדן וחלבן אבל לא בנפדין תמימים: ה"ג **מפני' אמרה כן וולדן וחלבן אסור לאחר פדיונן.** משא"כ בבד"ה והוא מתני' בתמורה (ל"א ב'): **ור' יוסי בשם רב חסדא.** מביא סייעתא דבהוממו ופדאן בקדשי בד"ה יוצאין לחולין כדאמר רבי חזקיה בשם ר' אחא תפתר כו' מדקתני התם וולדן וחלבן כו' והתם בהוממו ופדאן איירי כדקתני בהדיא בגמרא דמתני' דבכורות שם כל שקדם הקדשן את מומן ועלה קתני משא"כ בבד"ה הרי דבבד"ה הוממו ופדאן יוצאין לחולין: **היאך קדשי מזבח חל על קדשי ב"ה.** דקתני במתניתין ימכרו לצרכי עולות אם גם אחר פדיונן אינם יוצאין לחולין היאך יחול עליהן קדשי מזבח לאחר מכירתן הא קי"ל בתמורה אחד קדשי מזבח ואחד קדשי בדק הבית אין משנין אותן מקדושה לקדושה: ודחי **בעלי מומין קדושת מזבח חלה עליהן.** כשהקדיש בע"מ לבד"ה ופדאן קדושת מזבח חל עליהן: **ליידה מילה.** כלומר לאיזה דבר חל קדושת מזבח עליהן הא אינן ראוין למזבח: **ספתר לגיזה ועבודה.** דאסורין קדשי מזבח בגיזה ועבודה: **הפריש נקבה כו'.** איידי דתני במתניתין חילוקא דזכרים ונקבות סידר הכא פלוגתייהו בזה: **לעולתו לפסחו כו'.** שאלו כולן זכרים דוקא: **טעמא דר"ש.** דאמר לעולתו עושה תמורה: **שכן מצינו נקבה כשירה בעוף לעולה.** דקי"ל תמות וזכרות בבהמה ואין תמות וזכרות בעופות ולכן חל שם עולה עליה לעשות תמורה: **טעמא דר"ש בן יהודה.** דס"ל דבכולם אין עושה תמורה: **אם מין עם מינו כו'.** היינו באשם גופיה כדמפרש לה: **דתנן.** בתוספתא פ"ק דזבחים והובא בש"ס דמנחות תמורה (י"ט ב'): ה"ג **אשם בן שנה כו'.** אשם בן ב' שנים אשם גזילות ומעילות ושפחה חרופה דכתיב בהו איל. אשם בן שנה אשם נזיר ומצורע דכתיב בהו כבש: **ר"ש אומר כל עצמן אינן קדושים.** כל עיקר אינן קדושים והוו מין עם מינו דשניהם זכרים רק שחלוקין בזמן וס"ל דאינן קדושים כ"ש מין עם שאינו מינו ורשב"י משום ר"ש אמר לה: **ר' יהושע.** דמתניתין דאמר נקבות ימכרו לצרכי זבחי שלמים ויביא בדמיהן כו': **אלא להקדש דמים.** דקאמר נקבות ימכרו לצרכי שלמים ואי הוי קדיש בקדושת הגוף הוי בעי רעיה עד שיסתאב. וזהו דאמר אין תימר קדשה קדושת הגוף הל"ל ירעו עד שיפול מום וימכר ויקנה בדמיהן שלמים וס"ל כרשב"י אליבא דר"ש דאף בעולה אינו עושה תמורה דסבר כל מידי דלא חזיא ליה לגופיה לא נחתא ליה קדושת הגוף והכי מוקי לה בתמורה (ג' ע"ב) דר' יהושע ס"ל כרשב"י אליבא דר"ש: ה"ג **א"ר אין אני רואה כו' שמותר פסח בא שלמים.** כלומר הואיל ושייכי שלמים בפסח ושלמים באים נקבה ואע"ג דהך לא קרבה נקבה אפילו שלמים לאחר פסח כמ"ש בתמורה י"ח נשתיירה לאחר הפסח תרעה מיהו שם שלמים עלה הואיל והוא שלמים נקבה ונחתא לה קדושת הגוף: ה"ג **ולימא אין אני רואה דר"ש באשם שמותר אשם בא עולה.** וכ"ה בתמורה שם כלומר וכיון שמותר אשם בא עולה אשתכח דהך נקבה דאשם עולה היא ויתקדש קדושת הגוף בעולת נקבה דהא מצינו עולת נקבה בעוף: **ודחי ר' בון.** אם הקדיש פסח כו' גופיה קרב שלמים ושם שלמים עליה משא"כ באשם דאין גופו קרב עולה אלא ירעה עד שיסתאב ודמיו יפלו לנדבה לקיץ המזבח ולכן לא חל קדושת הגוף עליה: ה"ג **מה פליגי.** כלומר באיזה סברא פליגי ר"ש ורבי דאמר אין אני רואה וקאי אדסמיך ליה דמסיק דשפיר לא שייך פלוגתא דרבי אלא אפסח ומפרש פלוגתייהו בהדיא. **הכין אמר הקדש דמים קדיש.** ר"ש ס"ל דלא נחתא קדושת הגוף משום דמותרו בא שלמים דהא הכא לאו גופו קרב שלמים כדאמר בתמורה נשתיירה אחר הפסח אינה קרבה שלמים הואיל ותמות קדושה פסולה קמאין ואידחו נמי משלמים וא"כ בכה"ג אין גופיה קרב שלמים ואינו קדש אלא הקדש דמים: **וההן סבר.** רבי ס"ל הקדש גופיה קדיש משום דשם שלמים עליה הואיל והויא שלמים נקבה. ואיכא דמפרשי לה דהאי מאי כדון את"ק ור"ש קאי ומפרש פלוגתייהו דת"ק ס"ל הקדש דמים נמי קדיש לענין תמורה דהואיל ובא עליה קדושת דמים בא נמי קדושת הגוף לענין תמורה ור"ש ס"ל הקדש גופיה קדיש דוקא מתחילה בעינן הקדש גופיה לענין תמורה ולא הקדש דמים: ה"ג **תגריא בשם ר' יוחנן כו'.** טעמא דהדין מניה. על מימרא דרשב"י בשם ר"ש דאינו עושה תמורה: **מה ס"ל טמאה.** דלהורות דינא דבהמה טמאה הא כתוב למטה ואם בבהמה הטמאה ופדה בערכך וגו': **אפילו טמאה לאותו השם.** כמו נקבה לעולה ואשם ופסח וכתיב ביה והעמיד והעריך דלא חלה עליה קדושת הגוף ואינו עושה תמורה: **לא אמר כן.** מזה הכתוב דייק להיפוך דמשמע דעושה תמורה ומסייע דקרא קמדייק דכתיב אשר לא יקריבו ממנה קרבן לה' דהל"ל אשר לא יקריבו לה' אלא דה"ק כל שאינה ראויה ליקרב לא כאן ולא קרבן במקום אחר הוא דאינו עושה תמורה לאפוקי נקבה לעולה דראויה ליקרב במקום אחר דהיינו בעוף כדאמר לעיל טעמיה: **הרי הרובע כו'.** דאינן ראוין ליקרב בשום מקום ועושין תמורה כדתניא בתוספתא פ"ק דתמורה להדיא: **א"ל אף כו'.** דס"ד דר"ז קאי על תגריא דס"ל פירושא דטמאה כוותייהו וטעמא דר"ש שמתא מפרש ולהכי נקיט עולה כדבריו ולכן הקשו לו והשיבם דהוא ס"ל דבטמאה ממש איירי האי קרא וה"ק דומיא דטמאה דאיירי בה אשר לא יקריבו ממנה בשום מקום קרבן משא"כ הרובע והנרבע ונקבות לעולה כו' דבכולן יש במינם קרבן ועושין תמורה: **וקשיא בהדא כתיב והעמיד והעריך.** וכי בטמאה ממש כתיב והעמיד והעריך דהא בכה"ג טמאה בכר אמור מקרא דואם בבהמה הטמאה וגו' ופדה בערכך והאי והעמיד והעריך מוקמינן בבע"מ שנפדו. וזה ידוע בברייתות ותוספתות בכולא תלמודא כדאמר בתמורה (ל"ג ב') ובבכורות (ל"ז ב') ובספרא דקאמר שם בברייתא ואם כל בהמה וגו' בבעלי מומין שנפדו הכתוב מדבר או אינו אלא בבהמה טמאה ממש הרי כבר אמור ואם בבהמה טמאה ופדה בערכך וגו' אלא בבעלי מומין כו' ומהא נפקא לן דבעינן העמדה והערכה לבעלי מומין. ושאם מתו בין תמימין בין קדשי מזבח שנפל בהן מום יקברו. אלא ע"כ טמאה באותו הש' ודחה דיוקו לגמרי: **טעמא דר"י.** דאמר זכרים עצמן יקרבו עולות ונקבות דמיהן יעולו לעולות: **הכל קרב עולה.** דרש לכל נדריהם ולכל נדבותם אשר יקריבו לה' יהיה עולה והיינו גם במקדיש נכסיו יקריבם לעולה: **מנין אפילו נקבות.** שיבואו דמיהם לעולות: **ת"ל בבקר.** **כתיב זכר כו'.** כלומר כיון דאמרת דבבקר מרבה אף נקבות שיהיה דמיהן לעולות ומפיק ממיעוטא דתמים ה"נ נרבה מזה אף בעלי מומין וליפוק מיעוטא דתמים: **ומה ביניהון.** מה חילוק יש ביניהם בסברת דרשת הכתוב למידרש בבקר לרבות נקבות ולא בעלי מומין: **שבטא דכדכדא ביניהון.** עץ האורגים שמבדיל בין החוטים לירות שם חוט הערב. כלומר הבדל יש ביניהם ניכר ולכן לא פירש. והיינו טעמא דבבקר סתמא משמע גם נקבות שראוין ג"כ לקרבן כמ"ש אם מן הבקר הוא מקריב אם זכר ואם נקבה תמים יקריבנו וגו' ומרבינן בבקר דומיא דקרבן שיהא תמים וראוי לקרבן אחר אבל לרבויי בבקר בעלי מומין לא משמע כלל כמו דממעט למעט מבבקר עופות דלא משמעי נמי' בבבקר ה"נ בע"מ לא נכללו בבקר שאינן ראוין לקרבן כלל ולא נקדשו בקדושת הגוף כלל שיהא לקרבן עולה דנימא שיביא מדמיהן לעולה אלא לבדק הבית. ועוד דהכא מרבינן מבבקר נקבות ופרט וכלל הוא ונעשה כלל מוסף על הפרט אבל בתמים אחר בבקר חזר וכתב כל אשר בו מום לא תקריבו כי לא לרצון וגו': **רבי אבהו בשם ר"ל טעמא דר"א כו'.** סמיך לה מימרי דאמוראי בשם ריש לקיש והוא טעמא לר"א בתרא דאמר ימכרו לצרכי אותו המין ויביא בדמיהן עולות. וגם העופות ימכור ולא יקריבם למזבח: **הכל קרב עולה כו'.** כדלעיל ובמתני' בתרא רבי אליעזר גרסינן ולא רבי אלעזר דהוא בר פלוגתיה דר"י ולא ס"ל הכל קרב עולה: **תמן אר"י טעמא דר"ש כו'.** גבי הפריש נקבה לעולה דס"ל לר"ש עושה תמורה ופירש ר"י טעמיה שכן כשירה נקבה בעוף לעולה וא"כ מצינו בשם עולה נקבה ולהכי חלה הקדושה ועושה תמורה: **והכא הוא אמר הכין.** היינו תגריא בשם רבי

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones